

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Non Fallax

Segneri, Paolo
Pinamonti, Giovanni Pietro

Coloniæ, 1706

VD18 12375713-001

Consideratio II. Nihil sumus in statu & ordine gratiæ; necessaria est gratia
sanctificans;

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50799](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50799)

24 *Speculum non fallax.*

de aliquando potentiam tuam,
medendo malis meis, postquam
tamdiu ostendisti patientiam, ea
tolerando. Sum enim verò misera-
bilis, pauper, cœcus, & nudus om-
ni bono. da mihi ergò, ut talem
me æstimem, qualis sum ex me ip-
so, purum nempe nihilum, seu
spectentur, quæ habeo, seu quæ mi-
hi desunt; ut arctissimè tibi unitus
per amorem, & subjectus per obe-
dientiam, tandem merear in te
possidere omne bonum: **DEUS**
mens & omnia! Amen.

CONSIDERATIO II.

Pro Die Lunæ.

De Nihilo, quod sumus in
statu & ordine Gratiz.

PUNCTUM I.

Necessitas Gratiz sanctificantis.

- I. **C**onsidera, quòd, licèt pro-
prium aliquid haberes in
Ordi-

Ordine nature, extolli tamen propterea minimè deberes, cum sis purum nihil in ordine Gratia. Dona naturalia in tam vili apud DEUM sunt pretio, ut ea sublimi prorsus gradu reliquerit in Dæmonibus, seditiosis & rebellibus illis spiritibus: æstima ergò, quàm parùm apud illum valere debeant tennes illæ dotes, quas tibi concessit? Et hæc est causa, quòd peccator, ut homo frequenter in Scriptura Sacra appelletur stercus & cinis; ut peccator verò, appellatur omninò nihil; potiori enim jure meretur dici nihil, qui non est in gratia, quàm qui non omninò est, aut fuit. Meritò igitur numerare te potes inter ea, quæ non sunt, *In nihilum computabitur*, Sap. 9.1. réque ipsum intueri, velut immersum profundissimæ abyssò, longè infra ipsum nihilum, cum ex te non solùm non habeas gratiam, sed potiùs reatum, eam nunquam habendi. Verum quidem est, quòd, quando gratia in te est, beatum te æstimare possis, cum sit donum omni-

B

um

um bonorum præcipuum, & expressa participatio divinæ naturæ, quæ animam non sanctam modo, sed & Deiformem reddit, atque unicus ejus gradus plus valeat, quàm mille mundi; tam pretiosus tamen thesaurus est in te, velut in vase luteo; *Habemus thesaurum in vasis fictilibus.* 2. Cor. 4. 7. ex quo ipso tua rursus relucet vilitas, tua fragilitas, tuâque indigentia. Cæterum, si de prima gratia sit sermo, est illa tota à DEO, ac tota DEI, quia est solus divinæ Omnipotentia effectus, & præmium meritorum ac sanguinis Christi; neque potentia & facultates animæ quidquam influxus conferunt ad effectum doni tam nobilis, quia disponere se quidem possunt ad ejus infusionem, producere tamen eam non possunt, cum sit opus solius DEI, *Cor mundum crea in me Deus.* Psal. 50. 12. Ut igitur omnia paucis concludam: *Id es ex te, quod es sine gratia, terra miseria & tenebrarum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, sed*
sempi-

sempiternus horror inhabitat. Job. 10.

22. Pura puta nimirum miseria, vilior
quàm ipsum nihil.

PUNCTUM II.

Necessitas gratiæ actualis.

II. **C**onsidera, hic nondum sistere
Cinopiam tuam, cum præter
gratiam sanctificantem actuali etiam
gratiâ summè indigeas. Ut quis clarè,
ac benè videat, satis non est, oculum
esse sanum, sed opus etiam luce, quæ
illum excitet, & juvet in formanda
visione: sic, ut operari quis utiliter pos-
sit, non est satis, animam esse sanam,
& gratiâ habituali instructam, sed re-
quiritur insuper auxilium supernatu-
rale, quod intellectum illuminet, at-
que excitet voluntatem. Absque isto
auxilio, & cum concursu DEI
merè generali, ordini naturæ pro-
portionato, fieri quidem potest
quædam operatio moraliter bo-
na, quæ non sit admodum ardua,
tota tamen lex cum eo observari

non potest, nec difficultates graviores superari; non secus, ac infirmus movere se quidem aliquantulum potest; eas autem actiones quæ majorem conatum & robur requirunt, facere non potest. Accedit, quòd ea ipsa opera, quæ cum concursu merè generali sunt, nihil omninò nobis serviant, neque disponere nos possunt ad gratiam sanctificantem, aut gloriam obtinendam; cùm enim media quaedam cum fine suo proportionem habere debeant; fieri non potest ut, quæ sunt ordinis merè naturalis, ad finem supernaturalem, totòque genere altiorem disponant. Quid, quæso, amplius dici possit ad demonstrandam tibi impotentia tuæ abyssum? Ecce enim solis naturæ viribus, etsi illas à te & non à DEO haberes, non potes facere quidquam boni, quod mereatur aut disponat ad vitam æternam, *sine me nihil potestis facere*, ut ait DEUS ipse: Joh. 15. 4. non potest levissimam etiam tentationem vincere, victoria

Etoria

etoriâ Cælo dignâ; non potes forma-
 re cogitationem aut pium animi mo-
 tum, qui salutis tuæ initium faciat:
 verbo, in tota tua potestate non habes
 aliud, quàm nihil, & peccatum, qui
 est Articulus Fidei definitus in Conci-
 lio Arausicano, Sect. 7. *nemo habet de
 suo, nisi peccatum & mendacium.* Infan-
 tulus, cum in sordibus est, mundare se
 non potest; dum labitur, non potest
 se erigere; cum stat, non potest se fir-
 mare; cum friget, non potest se cale-
 facere; cum esurit, non potest se pa-
 scere; cum impugnatur, non potest
 se defendere, imò nullum indigentia
 suæ subsidium petere potest, neque e-
 tiam discernit, aut novit, quid sibi
 prosit; sed necesse est, ut in his omni-
 bus à matre adjuvetur, secus, actum
 est de illo. Talis omninò, & longè
 miserabilior est tua conditio: & potes
 adhuc locum dare elationi, ac super-
 biæ? Rue igitur in collum amantissi-
 mæ tuæ matris, hoc est divinæ gratiæ,
 stringe illam arctissimè, & roga inti-

30 *Speculum non fallax.*
mo cordis affectu, ne te deserat; Non
me derelinquas usquequaque! Ps II: 8. 8.

PUNCTUM III.

Necessitas gratia finalis.

III. **C**ONsidera, magis semper magisque detegi indigentiam tuam, cum continuo Divinae gratiae auxilio non solum ad inchoandum, sed etiam ad proseguendum & consummandum omne opus bonum summè indigeas; maximè autem ad perseverantiam finalem, qui est summus dei favor, mittens nos in possessionem felicitatis aeternae: *Sicut operatur Deus, ut accedamus, sic operatur, ne recedamus,* ait S. August. l. 2. c. 7. de Bono persever. Diu benè vixisse, magnam sibi virtutem parasse, grandia pro DEO egisse, salutis securitatem nobis non praestat, absque novo gratiae dono; & quamvis quis possit caelum de condigno mereri, perseverantiam tamen condignè mereri nemo potest;

potest;

potest; hæc enim semper est donum
 merè gratuitum, & indebitus DEI
 favor, quo destituti, sicut omni mo-
 mento deficimus, ita multò magis de-
 ficimus, in supremo, cùm jacturæ pe-
 riculum est omnium maximum. A sex
 jam annorum millibus aër à sole quo-
 tidie illuminatur, quamprimùm is
 tamen ex nostro horizonte recedit,
 offuscatur, & ne momento quidem
 tam copiosè communicatam sibi lu-
 cem conservare potest, ut adeò non
 tam dici possit aut debeat *aër lucidus*,
 quàm phrasi magis propria *sol lucidus*
in aère. Idem etiam dic de te ipso:
 DEUS perseverat in te; Non ego, sed
 DEI gratia mecum. I. Cor. 15. 10. tu
 autem ex te ipso tam debilis es ut,
 si ille vultum avertat, aëctum sit te-
 cum: *Avertisti faciem tuam à me, &*
factus sum conturbatus. Psalm. 29. 8.
 quanta igitur est abyssus vanitatis in
 homine! *Univerfa vanitas omnis ho-*
mo. Psalm. 38. 6. superbit, &
 tamen omni momento indiget ful-

32. *Speculum non fallax.*
cro, quo sustentetur; extollit se supra
se. & nescit, an sit perseveraturus: *Vbi
est gloriatio tua? exclusa est.* Rom. 3. 27.

Praxis

Erga Deum.

- I. **A**D initium omnis actionis bonæ commenda te Deo, & cum vera de viribus tuis diffidentiâ agnosce, te illam ritè facere non posse, sine novo ejus auxilio.
- II. Sub finem cujusvis operis gratias refer Deo, & assuesce; ejus gratiæ integrè adscribere, quidquid in illo est boni; agnosce te vasallum Dei, ei que debitum homagium præsta, & quas bene operando coronas mereris, ante thronum ejus gratus prosterne.
- III. Roga crebrò veniam, quòd non sis ritè usus auxiliis, ad bene operandum à Deo tibi suppeditatis, & ingenuè fatere, non tibi gratiam, sed te gratiæ defuisse.
- IV. Elice crebrò actus Fidei, circa
nihilum,

Consideratio II. 33

nihilum, quod es, præcipuè in ordine gratiæ, & profiteri, tamdiu solum te firmum in bono perstituram, quamdiu te Deus tenuerit, ne cadas.

V. Obstupesce, quòd Deus tam amanter agat cum creatura tam misera, qualis es tu, & dic illi; *Domine quid est homo, quia magnificas eum, aut quid appenis erga eum cor tuum?* Job. 7. 17.

Erga teipsum.

I. **C**Ave, esse aut videri singularis, & cura, ut in re nulla habearis præter communem omnibus & consuetum morem.

II. Nunquam te subtrahas communibus oneribus, quæ cæteris ferenda sunt, neque fuge incommoda, & obsequia, quæ aliis debentur.

III. Semper time, ne gratia te deserat propter tuam ingratitude, & negligentem ejus usum.

IV. Gaude ob defectus naturales, quibus laboras, velut materiam & subsidium humilitatis.

V. Cogita, quòd, qui te laudat, te fallat, & in gravem errorem inducat, ut credas, tuum esse bonum, quod est gratiæ: *Popule meus, qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt.* Isa 3. 12.

Erga Proximum.

I. **Q**uantum sine affectatione fieri potest, elige semper postremum inter ceteros locum, velut minus dignus.

II. Detege sincerè conscientiam tuam Patri spirituali, velut infirmus medico & generosè vince omnem verè recundiam.

III. Neminem contempnas, quantumvis sit magnus peccator & dic intra te ipsum: quis scit, an non ille sit prædestinatus, & non ego?

IV. Noli cum aliis agere, velut pro potestate, neque plus iis sapere velle.

V. Quando penes te est electio, cede aliis meliora in vestitu, habitatione & victu, velut meritis inferior.

Oratio

*Oratio ad Filium Dei pro obtinenda
Humilitate.*

O Verbum Divinum, **O** Lux, **O** veritas! en creaturam miseram, quæ se pedibus tuis advolvit, ut cum dolore & confusione insipientiam suam profiteatur. Tu, qui es sapientia increata, & ex infiniti amoris excessu factus es nostra Sapientia & Justitia, ut non gloriemur, nisi in te: ego autem ignorans & insensatus, non agnovi omnis boni mei authorem, & jactavi me, velut de re propria, quæ mihi obvenire non potuit, nisi à te. Quid ergo habeo, quid dicam? necesse est, ut palam confitear, quod res est; cum me extollo, ago, ut destitutus omni ratione. & immersus densissimis ignorantia tenebris: *Stultissimus sum virorum, & sapientia non est mecum.* Prov. 30. 2. Tua est gratia, quia tu eam meritus es, ut homo; tua est, quia tu eam producis, ut Deus:

B 6

absque

absque illa sum minus quàm nihil, & longè inferior rebus omnibus, quæ nunquam fuerunt, nec erunt: tota igitur gloria tibi debetur, mihi autem nihil, nisi confusio. O igitur, qui solus gloriari & dicere potes, *superborum & sublimium colla propria virtute calcavi.* Eccl. 24. 10. Veni & contere maledictæ meæ superbiæ caput, ut effluat aliquando totum ejus virus. Illustra mentem meam, ut meam ad omne bonum insufficientiam agnoscam, & fac, ut debitum tibi soli honorem reddam: sic enim in veritate firmatus, & à gratia tua adjutus, sperare poterò, me eò aliquando venturum, ubi perpetuam in tua gloria gratiarum actionem tibi dicere possim.

Amen.

CON₃